

OBSAH

PREDSLOV	7
1. VEDECKÁ TEÓRIA A PRAX VO VZŤAHU K JAZYKU	12
Vedecká teória a prax	12
Diferencovaná realita – diferencované teórie	20
Naturalizačná orientácia jazykovedy	27
Antinaturalizačná orientácia jazykovedy	34
Gramatika – rozšírenie pohľadu na ňu	39
Vnímanie gramatických pravidiel	44
Bezznalostná gramatická dispozícia	48
Deskripcia gramatických pravidiel vz. ich prirodzené ovládanie	53
Praktické vz. racionálne sprístupnenie gramatiky	55
2. DVE IDEOLÓGIE VO VZŤAHU K SPISOVNÉMU JAZYKU	66
Diferenciácia ideológie	66
Ideológia pozitívnej separácie v slovenskom prostredí	75
Ideológia pozitívnej integrácie	86
3. FUNDAMENTÁLNY ZDROJ IDEOLÓGIE POZITÍVNEJ SEPARÁCIE	96
Paradigmatická zmena v kultúrnych dejinách Slovákov	96
Idea jednoty	100
Zhrnutie s komplementom	111
Etnocentrizmus, lingvocentrizmus a idealizácia	117
Idea harmónie	124
Ideológia v štandardizačných praktikách – štandardizácia jazyka	128
Kodifikačné štandardizačné praktiky	129
Akceptačné štandardizačné praktiky	133
Pragmatické štandardizačné praktiky	134
4. KOMUNIKAČNÉ FORMÁCIE	137
Predpoklady komunikačnej formácie	137
Istota v základe významu komunikačných formácií	140
Autosociálne znaky a autosociálna kultúra	142

5. JAZYKOVÁ SITUÁCIA AKO SIĽ KULTÚRNYCH CELKOV	149
Orientačné vymedzenie pojmu	149
Štruktúrna a pragmatická stránka jazykovej situácie	150
Spisovnojazyková diskurzívna formácia	154
Lingvistická diskurzívna formácia	158
Jazyková situácia a „národná povaha“	161
Cudzosť ako komponent jazykovej situácie	167
6. KOMUNIKAČNÁ KULTÚRA	169
Deskriptívny prístup	169
Hodnotiaci prístup – evolučná kultivácia komunikácie	174
Hodnotiaci prístup – empiria a idealizácia	181
7. DEMOKRATIZÁCIA INTERAKCIE VEDY A VEREJNOSTI	193
Radikalizácia demokracie	193
Radikálna demokratizácia vedy	196
Radikálna demokratizácia sociovedeckého diskurzu	200
8. LINGVISTICKÁ SOCIOVEDECKÁ KOMUNIKÁCIA	204
Sociovedecká komunikácia a jej problémy	204
Autonómnosť vedy a jazykoveda v sociovedeckej komunikácii	209
Spisovný jazyk ako sociovedecká téma	211
Radikálna demokratizácia spoločnosti a spisovnojazykový život	216
Ovládanie jazyka	230
LITERATÚRA	242